

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 164.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 22. julija 1909.

Čekovni račun 48.317.

Leto I.

Iz govora dež. poslanca dr. Vekoslava Kukovca v Središču.

II.

Dotaknem se še ene za razvoj naših javnih razmer važne zadeve, vloge posameznih politično uglednih oseb širom naše domovine. Večina ljudi v okraju se da rada od drugih voditi ter sledi voditeljem. Poglejte n. pr. v naše ponemčene trge in mesta Ormož in Ljutomer. Dvoje ali troje sposobnih mož vzdržuje nemški značaj cele občine s svojim vplivom in pritiskom na občane. Jednako so kmečke občine ali klerikalne ali napredne, narodne ali nezavedne. Vse je odvisno od tega, ali ima ena ali druga struja tamkaj vplivne sposobne posamezne može voditelje. Ti možje voditelji so pa tudi ona tarča, v katero se strelja, če se hoče uničiti nasprotno stranko. Klerikalci so si tukaj prikojili stališče, ki sicer prav nič ni krščansko, toda skrajno škodljivo ne le strankam ampak tudi narodni stvari. Geslo klerikalcev se glasi: Kdor se je spustil v politiko, se je odrekel pravici zasebnosti. Seveda velja to le nasproti takozvanemu liberalcu, liberalac je pa vsakdo, kdor ne pleše kakor kaplan v svoji polizobraženosti piska. Če si član nesamostojne črede, smeš imeti napake, katere se ti ne štejejo v zlo. Smeš čez mero piti, smeš odirati v kupčiji, smeš imeti tudi nezakonske otroke. Če si obenem v klerikalnem društvu, si tako nedotakljiv, da pride celo v „Gospodarja“, kdor bi tebi za sveto stvar zaslužnemu možu delal očitke. Drugače je s samostojnimi možmi napredne struje. Ti so zgubili zasebnostne pravice! Kako naravnost revolucionarno je to geslo. Da se more vsakdo kot zasebnik svobodno gibati, živeti in pridobivati, nam jamčijo državljanski, kazenski in politični zakoni in naredbe, zasebno varnost, ki je prvi predpogoj urejene države, nam zagotavlja javna oblast celo z varnostnimi činitelji in napravami.

Za vse to državi tudi davke plačujemo. In zdaj pride „Rimski Katolik“ in po njem vsi verni klerikalci, ki ti odrečejo zasebnostne pravice, če si upaš biti samostojen človek, vodja narodnega društva ali celo naroden zastopnik občine, okraja ali dežele. Vsi veste, kako daleč gre ta boj zoper zasebnostne pravice narodnjakov. Ko ste se n. pr. Središčani izrekli na shodu za mojo kandidaturo v deželni zbor, se vam je zagrozilo javno v „Slov. Gospodarju“, da se vam odrečejo najnavadnejše državljanske pravice. Grozilo se vam je z motenjem v pridobivanju vsakdanjega kruha, z bojkotom. Obljubili so kaplani odganjati za kazen naprednim gostilničarjem njih goste, trgovcem njih odjemalce. Tako se pač ne dela za dobro stvar, tem manj pa za vero. Mi narodnjaki veri nismo storili v ničemur krivice, največji škodljivci vere so klerikalni politiki in časopisi „Slov. Gospodar“ in „Straža“,

ki pridirajo s takimi pozivi pant zoper državo in njen z zakoni določeni red. Prišli bodo časi, ko se bode ljudstvo morebiti poslužilo tega, kar se sedaj od zagovornikov ničvredne cerkvene politike nauči, zoper cerkev samo. Gorje cerkvi zaradi krivic, ki se danes gode pod njeno zaščito slovenskim narodnjakom! Mi ne bomo boja zoper cerkev pripravljali, odpor zoper tako postopanje se bo rodil kmalu iz ljudstva samega in takrat gorje klerikalnim krivovercem in pismoukom. Mi ne bomo pomagali napadati, pa tudi z mezincem ne bomo ganili v svrhu obrambe onih, ki zdaj uničujejo poštene slovenske eksistence zaradi naprednega prepričanja. Za tebe, ljudstvo, pa velja nauk: Okleni se svojih naprednih voditeljev. Vzemite jih v zaščito nasproti krivičnim napadom klerikalnih listov, prižnic in klerikalnih kolovodij. Ne hvaležnost, lastna korist in korist naroda ti to velevali.

Če govorim o zadnjem zasedanju državnega zbora, dotaknem se le političnega pomena državnoborskih dogodkov, zlasti delovanja Slovenske jednote, obstrukcije in zaključanja zasedanja, gospodarsko stran je že osvetlil dr. Božič. V tem oziru nočem biti v večji meri strankar nego narodnjak. Odkrito moram priznati, da so ravno v zadnji dobi Slovenci igrali važno vlogo na Dunaju. Vse kar je res, dr. Šusteršič ni bil neroden, ko je obrnil pozornost parlamenta na važno jugoslovansko zadevo bosenskih kmetov. Tudi ne bom odrekel dr. Korošcu in dr. Benkoviču neke spretnosti v političnem oblikosloju, akoravno moram reči, da poznam od teh gospodov vložene predloge, ki so komaj temeljitejši nego domače naloge ljudskošolskih učencev.

Povdarjati tudi moram, da nas je veselilo videti, da ugled slovenskega zastopstva v državnem zboru na videz raste, da se z njimi resno pogaja, da od slovenskih poslancev stavljeni predlogi dosežajo večine pri glasovanjih. Niti možnosti, da bi vodja slovenskih klerikalcev ministar postal, nismo zasledovali iz strankarskega stališča, saj je celo dr. Tavčar že pred leti izjavil, da smatra pridobitev ministra za Slovence kot tako važno, da bi se ne upiral, če bi se izbral celo kak dr. Šusteršič. Tudi o dejstvu obstrukcije, četudi je zvezana z začasno škodo Slovencev, bise nam zdelo mogoče resno govoriti in je ne naravnost obsoditi, če bi bila to obstrukcija zoper nemški sistem in za slovensko boljšo bodočnost. Naše veselje nam pa kali obžalovanja vredno spoznanje, da slovenski klerikalci z dr. Šusteršičem in dr. Korošcem na čelu v državnem zboru kljub slovenskim frazam in Slovanski jednoti **niso zasledovali slovenstvu koristnih ciljev**. Ne smatramo izključenim, da se še Slovanska jednota

vendar da rešiti in speljati na zdravjša pota, akoravno se zelo bojim, da bosta pri tem ravno dr. Šusteršič in dr. Korošec s svojo klerikalno družbo največja ovira. Kako je mogel dr. Šusteršič računati na trdno zavezništvo slovenskih naprednih strank Slovenske jednote, če je pa zoper iste roval, ko je na njih pomoč apeliral? Na Dunaju so kovali Slovansko jednoto, v „Slovenca“ so napadali Dalmatince in gg. dr. Pleja, Ježovnika in Robleka v štajerskih listih pozivali k odložitvi mandatorov. V svojih oficijelnih sklepih je Slovenska jednota izjavljala, da se ji gre za boj zoper nemško ministerstvo in sistem, neoficijelno so pa pisali merodajni klerikalci, da se jim gre za razpust državnega zbora, pridobitev štajerskih naprednih mandatov in poraz mladočeske stranke pri volitvah. Koroški klerikalec Kranjc dr. Brejc je celo ob napadanju slovenskega zbora Zadržne Zveze v Celju izdajal čedne klerikalne cilje, ki se imajo za klerikalce doseči z napredno pomočjo v Slovanski jednoti ter je klical v ti zvezi, češ, da bodo imeli klerikalci (ne Slovenci!) za seboj v boju zoper slovenske naprednjake že kmalu tudi — svoje ministre! Ne bodem tukaj nadalje opisoval neprijetnih čustev, ki se vzbujajo vsakemu Slovincu, ako vidi, da hočejo klerikalci frivolno izrabljati zase najvišje narodne ideale! Pri takem neodkritosrčnem postopanju nekaterih skupin v Slovanski jednoti ni mogla žeti pravih uspehov in tudi radi vernjemo, da si je marsikdo premislil iti do skrajnosti z dr. Šusteršičem, da bi kopal sebi grob, dr. Šusteršič pa pomagal osebno na ministerski stolec. Kjer člani politične zveze drug drugemu ne morejo zaupati, tam so trajni uspehi izključeni. Poglejmo si veliko stranko neodvisnosti na Ogrskem. Politično zavezništvo je tamkaj odkritosrčno kolegijalno, celo prijateljsko, osebne mržnje niso na dnevnem redu. Kaj pa v Slovanski jednoti! Na eni strani zahteva dr. Šusteršič disciplino tudi s strani naprednjakov, ki so člani jednote, na drugi strani objavlja ogorčene izjave, ker je izvoljen član te jednote konservativac dr. Ploj v delegacijo, ne pa dr. Korošec, katerega so naprednjaki itak že lani tja izvoliti pomagali. Da, dr. Šusteršič se poda prosit celo sovražnega Bienertha zoper klubovega tovariša dr. Ploja za pomoč, dasi bi moral vedeti, da bi zahtevalo taktčno in parlamentarno postopanje, da bi letos štajerski klerikalni poslanci podpirali Plojevo kandidaturo v delegacijo kakor so lani podpirali naši poslanci dr. Koroščevo. Kaj takega se imenuje slovenska politika! Po taki poti Slovanska jednota ne doseže ničesar!

Četudi na eni strani obžalujemo, da je dr. Šusteršič v škodo slovanstva še bolj pa slovenstva s svojo obstrukcijo pogorel po lastni krivdi, vendar ne moremo zatajiti, da nam dogodek ponuja iz strankarskega stališča neko zadoščenje. Kar smo mi

zmiraj povdarjali, da so klerikalci le osebni koristolovci, to se je zdaj pred celim svetom izkazalo. O dr. Šusteršiču so dobili naši slovanski bratje in tudi ostala javnost pravo sliko, spoznali so ga kot brezobzirnega osebnega koristolovca, da ni mu bilo niti prihranjeno slišati, da je spletkar zoper lastne rojake in celo mož, ki govori danes drugače nego včeraj in ki tajito, kar ga ženira, četudi je resnično. V vsem drugem bi nas to konečno ne dotikalo toliko, toda če smo izvedeli, da je dr. Šusteršič v imenu klerikalcev celo javno zatajil trditve, da bi se bil potegnil za najvišjo našo kulturno zahtevo za slovensko vseučilišče, tedaj vidimo, da ni mož na svojem mestu. Bosanske kmete si upajo priznati, prvo slovensko kulturno zadevo v odločilnem trenutku izdajsko za tajijo.

Politična kronika.

Zaupniki obstrukcionistiških strank

so imeli 20. tm. na Dunaju posvetovanje, v katerem so izdali tole poročilo: „Na posvetovanju je bilo splošno z velikim zadoščenjem konstatirano, da je odlični nastop obstrukcionistiških strank proti Bienerthovi vladi češko in slovensko javno mnenje brez izjeme odobrilo. Obenem je bilo konstatirano, da se ni posrečilo omajati eksistence Slovenske jednote“. Ta oficijelna izjava zaupnikov obstrukcionistiških strank je taka, kakor bi jo bil dr. Šusteršič sam diktiral. To oficijelno laž obstrukcionistov si treba zapomniti. Zdi se, kakor bi se iz svojih volilcev norca delali, ako jim oficijelno trde, da njih obstrukcionistiško postopanje vsa češka in slovenska javnost brez izjeme odobruje, ko pa vender pobožni „bravci“ klerikalnih listov iz nezmotljivega „Slovenca“, „Straže“, „Slov. Gosp.“ in kar je še podobnih glasil klerikalnih obstrukcionistov vedo, da so razven klerikalne stranke in klerikalnih listov na Slovenskem vse druge stranke in vsi drugi listi obstrukcijo soglasno obsodili in vedo tudi še prav dobro, da so jih klerikalci imenovali zato „vladne liste“ in „vladne stranke“. Da so na Češkem za obstrukcijo samo agrarci in Klofačanci, katere so naši klerikalci složno z Luegerjanci do nedavna vedno blatili, zafrkovali in celo kot veleizdajce denuncirali, to je vsaj nekaterim „bravcem“ slovensko pisanih klerikalnih listov znano. Čudimo se torej, da imajo zaupniki obstrukcionistov tako malo spoštovanja do resnice, in tako malo spoštovanja do klerikalnih volilcev, da jim oficijelno tako debelo lažejo. Ako bi bilo med tem volilstvom le količjak samospoštovanja, bi te predrzne gospode in vse njih kolege pozvali na odgovor ter jim dali zaslužen lekcijo, da si ne dajo brez kazni servirati take laži od svojih izvoljencev. Toda od kod naj se vzame to samospoštovanje, od kod ta ljubezen do re-

snice? Pod klerikalno komando se takih lastnosti ne goji in sploh ne trpi; klerikalni mogotci zahtevajo od svojih vernih samo slepe pokorščine.

v O Stapinjskega telegramu na Šusteršičev klerikalni shod v Ljubljani piše „Čas“: „Stapinjski sanja o jednotni politiki Čehov, Jugoslovancov in Poljakov pod vodstvom dr. Šusteršiča, patra Kreka in posl. Praška. Gosp. Stapinjski nas je s temi svojimi sanjami zelo razočaral. Klerikalec ne more biti, vsaj nam Čehom, nikak politični voditelj. Če že nič drugega, nas je vsaj minolost zelo počila o tem, da mora češka politika biti napredna. S poljskimi poslanci je večni križ. Ne gredo z Slovani, in ko bi končno šli, hočejo iti pod vodstvom slovenskih klerikalcev in češkega agrarca, kateri je sicer obstrukcijo vznemiril, potem pa nekje za kulisami izginil.

o Udeležba nedoslednost. „Slov. Narod“ od 20. t. m. poroča med dnevnimi vestmi to-le: „Salezijanski šoli na Rakovniku je bila po posredovanju državnega poslanca Hribarja z ministerskim odlokom z dne 16. t. m. podeljena pravica javnosti.“ O tem bi bil moral „Sl. N.“ prinesiti uvodnik in ne te sramežljive notice in brez obzira na osebo pribiti žalostno dejstvo, da je naša politika že tako konfuzna, breznačelna, da so oni, ki so v Ljubljani liberalci in naprednjaki, na Dunaju klerikalci in pomagajo Šusteršiču in Kreku klerikalizirati naše šolstvo. Da je napredni poslanec napredne Ljubljane, ki je ob enem mestni župan in odličen član napredne stranke na Kranjskem klerikalni samostanski šoli Salezijancev izposloval pravico javnosti — to presega meje tega, kar bi se smelo ali moglo še potrpeti. Govorimo o tem, ker ta čin škoduje in kompromitira ne samo napredno stranko na Kranjskem, ampak napredno misel na Slovenskem sploh. Dovolj imamo boja s klerikalci, zato je čisto odveč, da se nam delo še na tak način otežuje.

v Kretske vprašanje. Čete obrambnih velesil bodo Kreto zapustile. Angleška vlada je že poslala ladije v Caneo, da prepeljejo angleško vojaštvo od tam. Razmerje med Grško in Turčijo je v tem trenutku manj napeto; z ene in z druge strani si vlade prizadevajo nasprotstva ublažiti in omogočiti mirno rešitev kretskega vprašanja; turški vladni krogi so odločno proti temu, da bi Grško anektiralo Kreto.

v Turčija. Mladoturški komitet ni z vlado posebno zadovoljen. Veliki vezir Hilmi paša bode po narodnem prazniku podal demisijo celega kabineta. Sultan bode Hilmi paši poveril sestavo novega kabineta. Zdi se, da bodo v novem ministerstvu vsi dosedanja ministri izvzemši ministra notranjih reči in vnarnjega ministra.

v Francija. Ministerstvo Clemenceau je podalo ostavko ker mu je parlament z 212 glasovi proti 176 izrekel nezaupanje. Predsednik republike je demisijo sprejel. Radikalno ministerstvo je palo zaradi neredov v vojni mornarici. Pred leti so prišli nasled velikim neredom in parlament je izvolil posebno komisijo, ki je imela nalogo stvar preiskavati. Predsednik te komisije je bivši vnarnji minist. posl. Delcasse. Preiskava se je vedla zelo strogo in so od te dobe že trije ministri demisijonirali. V zadnji seji parlamenta je odgovarjal minister mornarice na poročilo preiskovalne komisije. V debato je posegel tudi načelnik kabineta Clemenceau; vnela se je huda debata med njim in Delcassejem. Končno je bil dan na glasovanje dnevni red, s katerim se izraža vladi zaupanje, ta pa je bil odklonjen, kakor goriomenjeno. Clemenceau je poslal za cel kabinet ostavko.

Ni še gotovo kdo bode naslednik. Imenuje se med drugimi Leon Bourgeois, ki pa zaradi slabotnega zdravja bržkone ne bo sprejel.

Dnevna kronika.

a Vseslovanska banka je kakor poroča „Neue Freie Presse“ iz Lvova, perfektna. Potrebna glavica je osigurana. Največ sta udeleženi „Azovskodonska banka“ in „Živnostenska banka“ v Pragi.

a „Živnostenska banka“ v Pragi proti Hrvatom. „Hrvatska“ poroča: „Živnostenska banka“ ima za predsednika dr. Preiša, ki se je udeleževal vseslovanskih shodov in ki je velik zagovornik slovanske emancipacije na narodnogospodarskem polju. Ta je svoj čas obljubil tudi hrv. poslancu Stjepanu Radiću, da bo „Živnostenska banka“ moralno in materialno delala za zblizenje Čehov in Hrvatov na gospodarskem polju. A pravkar je ta banka brez vednosti Hrvatov, ne da bi se bila na koga obrnila, v družbi z dvema madžarskima židoma osnovala „Hrvatsko zemaljsko banko“. Takšno je slovansko navdušenje gotovih ljudi — v praksi!

v Antimilitaristični proces v Pragi. V torek je začel zastopnik drž. pravdnika dr. Drbohlav s svojim govorom. Povdarjal je da proces ni političen in da ni naperjen proti Čehom. Včeraj je svoj govor končal, in so govorili še zagovorniki dr. Hübschmann, dr. Baksa in drugi. Sodba se razglasi v soboto 31. julija.

v Sestavitev avstr. delegacije je sledeča: 17 Slovanov, 15 Nemcev 5 socijalistov in 3 Romani. Nemcem ta sestavitev prav nič ne ugaja: za skupnega finančnega ministra Buriana jim sicer ni veliko, tem več pa za Aehrenthala, kateri utegne dobiti zavoljo svojo vnanje politike od slovansko-socijalistične večine nezaupnico.

o Shod katoliškega hrvatskega dijaštva bo 3. in 4. avg. v Spljetu.

z Klerikalno „slovanstvo“. Večkrat smo že trdili, da je klerikalcem edino le do zmage Rima in rimskega duhovstva nad vsemi političnimi in kulturnimi institucijami raznih narodnosti. Do narodnosti, do slovenstva, slovanstva in jugoslovanstva, v katerem bi razni Jeglič, Stadlerji in njih sluge Korošci, Kreki in Lampeti ne imeli absolutnega gospodarstva v rokah, jim pa ni prav nič mar; proti svobodnemu slovenstvu in slovanstvu se bodo ti črni možje vedno borili. „Slovenec“ od 16. t. m. priporoča dr. Grivca knjižico: Vzhodno cerkveno vprašanje tako-le: Vzhodno cerkveno vprašanje tvori važen del (gospodje pač mislijo „jedro“, si pa ne upajo tega kar tako očitno priznati) celotnega slovanskega vprašanja. Bizantinizem je glavna pregraja, ki nas loči od vzhodnih Slovanov, bizantinizem je tudi glavni vzrok njihovega političnega in kulturnega zastojanja. To je očitna laž in zavijanje resnice. Ako so vzhodni Slovani politično in kulturno za zapadnimi Slovani zaostali, so temu krive na Ruskem razne mongolske in turške horde, ki so si dežele podvrgele in jo držale cela stoletja v oblasti, na Balkanu pa Turki, kateri so vničili politično svobodo balkanskih narodov in s tem tudi zaprečili njih kulturni razvoj. Zapadni Slovani, Poljaki, Čehi in Slovenci teh zaprek niso imeli in so se kulturno in gospodarsko lahko svobodnejše razvijali. Naravnost smešno je, če katoliški klerikalci slikajo bizantinizem kot glavno zapreko za kulturni in politični razvoj vzhodnih Slovanov, a veliko vnmemo zagovarjajo katoliško inkvizicijo, ki se s tako srditostjo upira ne samo proti prostemu preiskovanju verskih, ampak sploh vseh znanstvenih vprašanj. So li gospodje pozabili, da so postavili na indeks prepovedanih knjig vsako znanstveno delo, ki je odkrilo kak nov prirodni zakon, vsako delo, ki je človeštvu odprlo nov pogled v delavnico prirode od Galileja pa do Darwina in njegovih naslednikov. Smešno je, ako se hočejo ti obstrukcionisti proglasiti naenkrat za nositelje kulturnega in političnega napredka. Toda čujmo, kako si „Slovenec“ znanstvenik „slika bodočnost verskega razvoja v slovanstvu. „Slovenec“ nadaljuje: „V novejšem času je stopilo vzhodno cerkveno vprašanje na bolj praktično pot. Pričenja se doba treznega misijonskega delovanja, kakor

ga je že davno priporočal jezuit Anton Possevin. — V ljubljanski škofiji se je ustanovil apostolat, katerega priporočila zadnji „Škofjski List“ in naša častita duhovščina ga bo gotovo rada vpeljala po posameznih farah“. Misijonsko delovanje med pravoslavni kristijani se pravi po domače netenje verske mržnje med ljudmi, ki si dosedaj niso bili niti v svesti verske razlike, ali ki so v kljub temu dosedaj mirno živeli eden poleg drugega. Apostolat na Slovenskem pa pomeni novo sredstvo za proglabljenje razpora med političnimi strankami. Misijon in apostolat bi bila pač potrebna na Slovenskem, toda samo pod enim pogojem: ako bi si postavila nalogo zanesti duha krščanske ljubezni in apostolske pohlevnosti, spravljivosti in miroljubnosti v škofjske palače, župnišča in semenišča ter nam vzgojiti v resnici krščansko duhovstvo, katero bi ne samo z besedo ampak tudi z živim vzgledom učilo ljudstvo višje morale. Sedanje višje in nižje duhovstvo deluje sedež v čisto nasprotni smeri na neizmerno škodo slovenstva in slovanstva.

z Novosti v brzojavnem prometu. S 1. julijem t. l. je stopilo v brzojavnem prometu precej važnih novosti v veljavo; omenjamo v kratkih besedah najvažnejše. V besedilo brzojavk, ki se odpisujejo v kakem občevelnem jeziku, se smejo odslej poleg dosedaj dovoljenih okrajšav (trgovske znamke, znaki mednarodne signalne knjige itd.) privzeti tudi dogovorjeni naslovi in borzni kurzi, ne da bi se brzojavko smatralo za šifrirano. Določila glede rabe dogovorjenega jezika (šifre) v brzojavnem besedilu, so se izpopolnila v tem, da morajo obstajati besede, bodisi rečnične ali umetno sestavljene, iz zlogov, ki se izgovarjajo v kakem navadnem jeziku in sicer v nemškem, angleškem, španskem, francoskem, holandskem, italijanskem, portugalskem ali latinskem. Črke z akcentom kakor ä, á, é, ñ, ö, ü ne smejo biti v takih brzojavkah. Te črke tudi niso dovoljene v šifriranih brzojavkah. Besedilo brzojavk v dogovorjenem jeziku ali šifrah sme obstajati iz arabskih števil, iz posameznih črk ali zlogov, vendar se pa črke in številke v eni in isti skupini ne smejo rabiti. Novovpeljan za dostavljanje ponoči je „nuit“ pred naslovom, vsled katerega se mora brzojavka takoj dostaviti. Pri brzojavkah v dogovorjenem jeziku se šteje vsak posamezen znak in tudi vsako ločilo, apostrof in vezaj kot posamezna beseda in je torej za vsak znak plačati pristojbino.

Dopisi.

Brežiški nemškutarji so zopet pošteno pogoreli. Po vseh spodnještajerskih nemških listih so označevali, da se bode udeležilo slavnosti razvitja zastave nemškega „Turnvereina“ v Brežicah dne 18. t. m. na stotine turnarjev in da nam bodo pokazali, kaj zamorejo oni sami, nas pa da le rešijo pri sokolskih slavnostih Hrvatje.

V soboto zvečer se je pripeljalo nesrečno število trinajst mlečnozobih fantičev, katerih se pa ni izplačalo sprejeti, kakor je bilo napovedano, le par šolskih otročičev jih je pozdravilo. Pričakovali smo drugi dan, odkod se bo vendar enkrat pripeljalo od brežiških nemškutarjev toliko zaželenih več sto turnarjev, a ni jih bilo na stotine, še jeden sto tujih ne, ampak število sto dosegli so šele skupno z domačimi. Sicer pa ne vemo, ali smemo imenovati vse te različne bratce, ki smo jih videli korakati, „turnarje“, kajti nekateri so nosili slamnike, drugi je bil gologlav, tretji je imel zopet drugačno suknjo; mislili so si pač: za Brežice je itak vse dobro in ni tako natančno. Dopoldne se je vršil sprevod po mestu in razvitje zastave pred mestno hišo. Na čelu „turnarjev“ je korakala brežiška požarna bramba, katera se, prav rada udeležuje takih parad, a kadar kje gori, je vedno predaleč, da bi šla gasit. Pa tudi požarna bramba ni rešila naših nemškutarjev blamaže. Sprevod je bil tako klavert, da so ga pri občinski hiši po razvitju zastave (kar se je zgodilo nenavadno hitro) takoj razpustili in so se turnarčki žalostno razpršili na vse strani. Popoldne so še enkrat poskusili korakati v sprevodu od grajškega poslopja skozi mesto na veselični prostor, napili pa so se že preveč bili korajže, oziroma vina, kajti vse je šlo križem in komaj so še obdržali zastavonoše zastave v rokah.

Zvečer so jo večinoma vsi hitro odkurili, malo so še pri odhodu pohajljali, pa veselja ni bilo več. Mi Slovenci smo te fantaline, ki so se obnašali takoj ob prihodu skrajno izzivalno in surovo, popolnoma prezirali in mislimo, da je bilo Brežičanov samih sram. Veliko razgrajati si pa niso upali, kajti pred orožništvom imajo strah, policija jim pa tokrat ni mogla pomagati. Pri tej priliki moramo omeniti, da je glavni steber naših nemškutarjev c. kr. uradništvo brez razlike branž. Udeležili so se te slavnosti vsi c. kr. nemški, oziroma nemškutarski davčni uradniki v „turnarskem“ kroju. Ti gg. uradniki so dobili najbrž še zato od svojega šefa dopust; istotako se je udeležil sprevoda v „turnarskem“ kroju c. kr. sodni kancelist Volaušek (doma nekje iz Šmarja in pristen German). C. kr. evidenčni nadgeomter in znani zagrozenec Martini je izzival pri belem dnevu z nemškim znakom.

Službojoči komisar c. kr. okrajnega glavarstva g. Schaffenrath je dovolil v kljub temu, da je bil „Turnvereinov“ sprevod po mestu in razvitje zastave pred mestno hišo od c. kr. okrajnega glavarstva prepovedano in da se tudi proti tej prepovedi na c. kr. na mestnijo vloženemu rekurzu ni ugodilo. — vse kar so nemškutarji zahtevali in jim na lastno roko dovolil sprevod po mestu in razvitje zastave pred mestno občino.

Na poslopjih, kjer se nahaja c. kr. sodnija in c. kr. davkarija, vihrale so frankfurtarice. Ali niso to krasne razmere za nas Slovence?

O marsičem še bomo govorili na drugem mestu. Nemškutarji pa menda le uvidijo, da jih tudi ne bodo rešile samo frankfurtske cunje in če jih obešajo prav na hleve in stranišča kakor so storili sedaj.

Društvene vesti.

v V nedeljo dne 25. t. m. gremo v prijeten kraj Šmartin v Rožni dolini, kjer priredi tamošnje bralno in pevsko društvo ljudsko veselico. Kdor je prijatelj lepe pesmi in neprisliljene zabave, ta gotovo pohiti k našim sosedom Rožnodolčanom. Med posam. točkami vsporeda igra godba. Za vsestransko zabavo je preskrbljeno; torej v nedeljo na svidenje v Rožni dolini!

v Iz Mozirja. Moška podružnica sv. Cirila in Metoda za Mozirje-Nazarje-Rečica in Kokarje ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 25. julija t. l. točno ob 4. uri popoldne pri g. Čuježu na Rečici. Narodnjaki-Slovenci agitirajte za veliko udeležbo, delujmo skupno za prevažno obrambno društvo. Ker je ravno isti dan razgovor radi narodne okrajne bolniške blagajne, nadejamo se mnoge udeležbe. Odbor.

Velika Sokolska slavnost v Rušah. V nedeljo, dne 8. avg. t. l. priredi mariborski Sokol v zvezi z drugimi sokolskimi društvi v staroslavni Rušah veliko slavnost, na katero se že sedaj opozorja vsa slovenska javnost. V Rušah se je sestavil poseben odbor, ki že dela velikanske priprave. Vsa vas bo velik sokolski tabor. Več sokolskih društev je že javilo svoj korporativen prihod. Da bo ta slavnost tem sijajnejša, zato že sedaj prosimo najobilnejše vdeležbe. Kar lazi ino gre, vse naj pride ta dan v Ruše. Deviza vsakega Slovenca naj bo od danes naprej: 8. avg. v Ruše.

v „Naš dan“. Na Jernejevo t. j. dne 22. avgusta t. l. prirede združena narodna društva v Slovenski Bistrici velikansko narodno veselico v obširnih prostorih hotela „Avstrie“. Polovica čistega dohodka te narodne veselice odmenjena je družbi sv. Cirila in Metoda, druga polovica pa za društveni dom v Št. Ilju. — Sto veselico pod imenom „Nas dan“ hočemo slovenjebistriški Slovenci pokazati našim narodnim nasprotnikom osobito slovenjebistriškim nemškutarjem, da je in mora postati v doglednem času Slovenska Bistrica slovenska in mi vabimo že sedaj vse narodno misleče prebivalstvo slovenjebistriškega okraja brez razlike na mišljenje, stan in sploh na to narodno svečanost. Pričakujemo pa dalje, da „naš dan“ poseti v obilnem številu tudi narodno občinstvo iz Konjic, Maribora, Ptuja, Celja itd. ter z nami manifestira v težavnem boju, ki ga bijemo z našimi narodnimi nasprotniki. Torej 22. avgusta vsi na „Naš dan“ v Slov. Bistrico.

Štajerske novice.

o Iz Ptuja se nam piše dne 21. julija: Danes se je konstituiral okr. odbor ptujski, čeprav Gora ni volila svojega zastopnika. Slovenci so vložili dva protesta, katera se pa od večine nista uvaževala. Vložil se bo protest na upravno sodišče. — Smešen je bil „Alterspräsident“, znani Visenjak iz Slom. Pozdravljal je (hotel) nemški, pa nemški ni znal govoriti; imel je nekaj napisanega, pa čitati ni znal, moral je poseči vmes g. komisar. Pred volitvijo so se Slovenci odstranili.

a Proti Stürgkhu in Hohenburgerju je grmel „resnicoljubni“ „vodja“ koroških Slovencev na ljubljanskem shodu. Vse prav in lepo; g. dr. Brejc je namreč pozabil samo eno „malenkostno“ stvar. Zakaj ni vprašal častitih poslancev „Slov. kluba“, čemu niso obstruirali pri proračunu obeh ministerstev? Zato, ker niso hoteli dr. Šusteršiču zapreti poti navzgor. Doma v Ljubljani se pa lahko razsaja; to nikomur ne škoduje, najmanj pa Stürgkhu, Hohenburgerju in — dr. Šusteršiču. Kaj ne?

a Proti podržavljenju meščanskih šol se je izrekel mariborski obč. svet. Predsedstvo nemškega društva mešč. učiteljev na Dunaju je namreč naprosilo vse nemške mestne obč. zastope v Avstriji, naj podpirajo njegovo resolucijo za podržavljenje meščanskih šol v Avstriji. Obč. zastopnik Bancalari je nato predlagal v seji mariborskega obč. sveta, naj se tej prošnji iz narodnih ozirov ne ugodí, ker bi podržavljenje mešč. šol pomenilo novo oškodovanje nemštva v Avstriji. Ne bi omenili te zadeve, ako bi ne bila tipičen primer za to, kako delajo Nemci z vsemi močmi na to, da bi zlasti mi Slovenci ne dobili nobenih višjih in strokovnih šol. Žal, da sedanjí tok domače naše slovenske politike naravnost mori v širokih masah ljudstva čut za potrebo višjega in strokovnega slovenskega šolstva.

a „Slovenec“, glasilo črnih kozakov, ni vseh naše poročilo o klerikalnem shodu v „Unionu“ v Ljubljani in pravi zato, da je „N. D.“ zlezel vladi „v čreva“, da se ga že nič več iz njih ne vidi. (To je pač okus črnih kozakov; ostuden je, kakor vse, kar je v tem listu, no pa to je njih stvar, mi le „Slovenčeve“ „bravce“ na to opozarjamo). Bistroumnim olkancem v „Slovenčevi“ redakciji pa moramo povedati, da smo videli na shodu v „Unionu“ pred vsem dr. Šusteršičevo nečimernost, ponižno ministrantstvo patra Korošca, katoliško surovost Janeza Evangelista. Rim in rimstvo je stalo to pot nekoliko v ozadju, da ga backi niso opazili; sicer pa gospodje, ali ste imeli še kak shod, ali sploh smete imeti kak shod, na katerem bi ne robotali za rimstvo? Vsa surovost vam tu ne pomaga, dejstva govore in bodo čedalje bolj jasno govorila proti Vam — in za nas.

a Seja izvrševalnega odbora narodne stranke in načelstva narodne založbe je jutri v petek zvečer ob 8. uri v „Narodnem domu“. Prosi se obile udeležbe.

a Opravičena zavist celjskih Nemcev. „Vahtarico“ in njenega urednika, ki je svoj čas baje za par kupic vina po potrebi pel tudi „Hej Slovani“ in čegar brat prosjači po slovenskih gostilnah, lomi zavist, da se je obvezalo v Celju in okolici 52 Slovencev, da plačajo v 5 letih 57×200 kron za obrambni sklad C. M. družbe. Izmed celjskih Nemcev še namreč doslej nikdo ni podpisal niti jednega deleža za Roseggerjevo ustanovo. Na

stroške nemških bratov je namreč prijetnejše živeti ko sam kaj dati, kaj ne? Vsa celjska nemška nacionalnost izvira samo iz želje, neumne nemške „brate“ po možnosti — obrati.

a Promocija. V petek 23. t. m. bo promoviran na češki univerzi v Pragi g. Franjo Lipold iz Žalca doktorjem prava. Čestitamo!

a Otrok s šestimi prsti na obeh nogah. V sredo je pripeljal Jakob Kamplet, kočar v Šerovem (obč. Šmarje okolica) svojega 3 in pol letnega sinčka Karla v celjsko bolnišnico, kateri ima na obeh nogah po 6 prstov mesto pet. Otrok se ne more obuvati, zato ga je pripeljal oče v Celje, da mu nepotrebna prsta odstranijo. Zanimivo, da je vseh 6 prstov nepravilno zraščanih in da je stopalo spredaj sicer nekoliko širše, da pa površen opazovalec ni mogel na prvi pogled videti, da ima Karl šest prstov.

v Iz Brežic. V sosedni Dobovi je nastavljen začasno neki pomožni učitelj Svetlin. Tega možiceljna vidimo vsaki dan letati gologlavega po mestu, ne vemo ali mu dela podučevanje v šoli toliko skrbi ali ga pa ugreje vsakdanja pot iz Dobove v Brežice. Tudi ta človek je čutil potrebo, izzivati pretečeno nedeljo mirno idoče Slovence in še celo dame. Zavedni Dobovčani, pokažite mu, da službuje na slovenskih tleh in skrbite, da se ga kmalu znebite, saj vaša šola menda ne bo z njim veliko zgubila. —

a Iz Trbovelj. V nedelj, dne 18. t. m. se je tukaj ustanovil pripravljalni odbor za društvo otroške varnosti in mladinsko oskrb pod predstvom sodnika dr. Wagnerja. Ustanovnikov, ki so plačali po 50 K je 8, med temi tudi g. župan Vodušek in naš ravnatelj Tenschert. Pripravljalni odbor ima vse potrebno ukreniti za potrjenje pravil in za sklicanje občnega zbora, ki se bode vršil takoj po shodu soc. dem. organizacije. Tam bodo delavci izjavili, če so pri volji, da se jim v podporo tega društva mesečno od plače odtrga 10 vin., kar bode znašalo pri tako ogromnem številu delavcev lepo svoto vsak mesec. Gledati se bode moralo, da pridejo v odbor zares delavni moške, ker, če je le kje, je v Trbovljah pravo polje temu prekornemu društvu. Kakor se čuje, namerava se postaviti otroški vrtec in ustanoviti nadaljevalni tečaji za šoli odraslo deco, ki pohaja do 16. leta brez posla okrog in se pohujšuje. Za deklice pa posebni gospodinjski tečaji. Če bode beseda meso postala, potem si bode društvo pridobilo nevenljivih zaslug za naše delavske otroke in za zapuščene sirote.

o Iz Kapel. Tu sta razpisani do 29. t. m. dve učiteljski službi. Za nju se potegujeta neki Svetlin in neka učiteljica, oba zagrizena nemčurja. Prvi nam je znan že od začasnega službovanja v Kapelah. Čutil je potrebo prav čisto obiskovati nemški dom v Brežicah ter si je tudi ob priliki hajlovskega izleta v Dobovo dobil dopust pod pretvezo, da gre k zobozdravniku. Letos pa je v vlakcu psoval s svojim tovarišem Slovence po znani nemški navadi in to ob navzočnosti slovenskih kolegov, učitelja in učiteljice. — Celó šolski otroci vedo povedati o njegovih nemških znakih. Tudi Bizeljanci poznajo tega hajlovca. Mi pa naj bi bili tako srečni, da ga dobimo celo za stalno v svojo sredino?! — Hrastove vence, ki si jih izvojuje pri turnerskih slavnostih, naj nosi drugam, ne v Kapelo. —

a Ogenj je nastal v dimniku peka Čaksa v Slov. Bistrici. Ko so saje zgozele, je ugasnil.

a V pokoj namerava stopiti namestniški podpredsednik dr. König v Gradcu.

o Iz Trbovelj. Minoli teden so prebili iz rudnika na novi kolodvor za nalaganje premoga vodeči „savski predor“. — Delo je izvršila graška tvrdka Ways, Westermann & tt. Novi predor ima namen, da se bode dovažal po njem premog naravnost iz rudnika na kolodvor. Dolg je 1.700 met. Severni konec leži 100 m. pod zemljo in je zvezan s površino zemlje s posebnim predorom. Pri južnem koncu predora se bode postavila velika železna lopa, katero sedaj stavijo. S pomočjo predora in priprav na novem premogovem kolodvoru bode mogoče vsak dan naložiti do 400 železniških voz premoga.

o V Framu se vrši v pondeljek, na Anino velik živinski sejm, na katerega opozarjamo prodajalce in kupce.

o Kumica zastave nemškega brežiškega „turnvereina“ je bila v nedeljo grofica Roza Attems. Kako prijetno je moralo biti soprogí političnega uradnika „v gozdu vsenemških zastav“ kakor čitamo po nemških listih. S tem se marsikateri dogodek pri brežiškem glavarstvu razlaga!

a Zopet nekaj nemške kulture v Mariboru. Trgovcu J. N. Šostariču, koji otvori prihodnji teden na glavnem trgu manufakturno trgovino, so neki nemški fakini pomazali slovenske napise s črno oljnato barvo. Mislili smo, da bode po zadnjih pobijanjih veendar nekaj miru, ker se je nekaj teh ptičkov kaznovalo, ali ravno nasprotno. Ta nemčarska druhal postaja vedno nesramnejša. Ker je pa ta trgovina manufakturne stroke prva v Mariboru, ki si upa imeti slovenske napise, priporočamo jo slavnemu slovenskemu občinstvu tembolj, ker na ta način med Nemci nima pričakovati odjemalcev. Upamo, da se bodo Slovenci začeli enkrat bolj zavedati svoje narodnosti in izogibali nam nasprotnih trgovin.

o Samomorí v Mariboru. Maribor bode kmalu postal znamenito mesto radi samomorov in samomorilnih poskusov. — V torek se je hotel blizu mestnega kopališča v Dravi vtopiti 17 letni tapetarski učenec Ferd. Kaiser. Kopališki nadzornik Pijavec ga je s čolnom rešil iz vode v zadnjem trenutku. Fanta so odpeljali v bolnišnico. — V pondeljek ponoči ob 11. je pa hotela sodarica Nikenauer skočiti v Dravo. Neki sprevoznik je to zabranil in spravil žensko nazaj domu. — Blizu Kamnice so pa v pondeljek potegnili iz Drave vtopljenega vojaka, kateri je pobegnil iz mariborske infanterijske vojašnice.

o Ogledovanje goveje živine se bode letos vršilo na Sp. Štajerskem v sledečem vspredu: 24. avg. v Ljubnem za gornjegrajski okraj; 26. avg. v Šostanju; 28. avg. za vranski okraj v Kaplji; 30. avg. v Sevnici; 1. sept. v Celju, 3. v Slov. Bistrici, 7. v Ljutomeru in 9. v Ormožu. Slovenski živinorejci, razstavite svojo lepo živino!

a Konec sveta bode letos 15. septembra ob 10. uri 20 minut dopoldne. To je izdala verska družba sv. Duha v severoamerikanski državi Maine. Vsi verniki naj se na to pripravljajo in čakajo v belih oblačilih na strehah svojih hiš konec sveta. Neverniki bodo poginili, samo verni člani družbe sv. Duha se bodo veselili vekov veke. Ta novica prihaja iz Amerike — in tam se kaj rade izležejo zelo velike in debele časnikarske race.

Kranjske novice.

o Osuševanje ljubljanskega barja se prične, kakor se nam poroča, 25. julija.

o Novi vodja ljubljanske pošte je postal nadkontrolor Štrukelj, kakor se poroča, zagrizen klerikalec.

o Na izrednem občnem zboru N. D. O. v Ljubljani je bil izvoljen za predsednika organizacije gosp. R. Juvan.

o Shod narodno-napredne stranke se vrši v soboto v Ljubljani pri Sokliču v Trnovem. Vlada je shod, ki bi se imel vršiti 20. t. m. prepovedala. — Naravnost smešen je „Slovenec“, ki naprednjakom očita, da so „vladni“. Pozivljamo „Slovenca“, ki je nenedoma začel markirati za par tednov odločno narodno stališče, naj priobči par odločnih člankov proti kranjski šparkasi, dalje proti nemčurski trgovini, duhovnike naj okrega, da po vsi deželi že desetletja zanemarjajo narodno zavest, skratka ne le na papirju, tudi v praksi naj pokaže svojo narodnost, potem naj poučuje druge.

Koroške novice.

z Slovensko akad. fer. društvo „Gorotan“ ima 29. t. m. v Dolinčicah pri Rožeku občni zbor.

z Deželni predsednik koroški baron H. in pojde, kakor ve poročati „Nene Freie Presse“, v jesen v pokoj. Celovške „Freie Stimmen“ pa pravijo, da so to samo pobožne želje klerikalcev.

v Dr. Breje — lagal. Na občnem zboru C.-M. podružnice v Celovcu je dr. Breje trdil, da so se pogajanja med Ciril-Metodovo družbo in „Slov. šolskim društvom za Koroško“ vršila dolgih devet mesecev in da je vodstvo po 9 mesečnih pogajanjih izjavilo, da ni v to kompetentno ono, ampak glavna skupščina. Zato vodstvo sedaj na podlagi aktov konstatira sledeče: 10. jan. t. l. je „Slov. šol. dr. za K.“ naznanilo družbi svoj obstoj in zahtevalo, da sme le ono na Koroškem snovati podružnice. 20. jan. je C. M. D. s pismom precizirala društvu svoje stališče in povabila zastopnike na ustmen razgovor. Ta se je vršil 19. febr. t. l. in je C.-M. D. naznanila društvu rezultat s pismom 20. febr. Društvo se je posvetovalo o tem 25. febr., a obvestilo družbo o sklepih šele 24. aprila. Vodstvo C. M. D. se je o tem posvetovalo 12. maja in s pismom 14. maja vnovič povabilo na ustmen razgovor. S. š. d. za K. je s pismom 29. maja odgovorilo, da vztraja pri prvi zahtevi; vodstvo C. M. D. se je posvetovalo o tem v seji 23. junija in naznanilo 24. jun. društvu, da njegovih zahtev ne more sprejeti. — Iz teh na podlagi aktov podanih pojasnil izhaja jasno, da je dr. Brejc na občnem zboru Ciril-Metodove podružnice v Celovcu lagal.

Primorske novice.

o Tržaški deželni zbor ima danes zvečer prvo (konstitujočo) sejo.

o Istrski hrvaško-slovenski deželni poslanci so imeli včeraj v Trstu v „Slovanski Čitalnici“ svojo sejo.

o Italjanski klevetniki pri „Piccolu in drugih laških časniških cunjah so zopet v svojem elementu. V nedeljo 18. t. m. se je vršila na Tržaškem mednarodna kolesarska dirka, katere so se udeležili tudi slovenski kolesarji iz kolesarskega društva „Balkan“. Slovenec Muha je bil celo v juryju. — Laški listi pa slikajo celo prireditve kot laško in dolžijo obenem slovenske okoličane, da so nasuli kolesarjem dirkačem žreblje na pot. „Edinost“ je na podlagi faktov dokazala brezmejno infamijo in lažnivost te trditve, ker je nasprotno dokazano, da so to dogovorno stóрили Lahi, da bi onemogočili slovenskim kolesarjem kak uspeh. Z ozirom na ponavljajoče se obrekovanje po laških časopisih se je dr. Rybaf v torek podal k ces. namestniku in je zahteval najstrožjo preiskavo zadeve.

z Bralno društvo v Gaberjih pri Celju je poslalo Ciril - Metodovi družbi čisti dobiček kresnega večera v znesku 10 kron.

z Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo v Moškanjcih mesto venca na grob † g. Antonu Gregorecu, zdravniku pri Sv. Marjeti med njegovimi prijatelji 12 K. Iskrena zahvala!

z Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo v veseli družbi Hrvatov in Slovencev v gostilni gospe Marije Svetlin v Poljčanah 6 K. Hvala!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Ministerska kriza na Francoskem.

v Pariz, 22. julija. (Brz. „Nar. D.“) Predsednik Fallieres bode pozval Bourgeois (ne Loubeta kakor smo včeraj vsled nesporez poročali), da sestavi novo ministerstvo. Ako bode odklonil prideta Briand in Point-Carret v pošte. Ministerstvo Point-Carret bi bilo republikanično in bi socialisti ne sodelovali; ako pride sijajno nadarjeni Briand na površje, ga bode zlasti levica zelo podpirala. V nobenem slučaju pa ni pričakovati velikih sprememb v dosedanjem toku francoske zunanje politike.

Drž. posl. Funke o položaju.

v Auscha, 22. julija. (Brz. „N. D.“) Tukaj je govoril nemški državni poslanec župan dr. Funke o položaju. Povedal ni ničesar novega pač pa je ponavljal stare nemške želje po narodnostnem premirju na Češkem, seveda v smislu — Nemcev.

Različne novice.

z Ljubljana, 22. jul. (Brz. „N. D.“) Dunajska učiteljica Alojza Gleichingerja in Viljema Lappa je presenetil v triglavskem pogorju vihar. Lapp se je hitro spuščal po vrvi navzdol, pri tem pa se je ta ntrgala in Lapp je padel 25 metrov globoko; tam se je vrv nekje zadela in Lapp je obvisel med zemljo in nebom. V tem položaju je umrl.

z London, 14. julija. (Brz. „N. D.“) Mesto Galveston v državi Texas je zadel hud orkan. Mesto leži na polotoku ob morju; vsled silnega viharja je prodrla v njega voda in razrušila mnogo hiš.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

100. dan razprave.

Dr. Hinkovič nadaljuje z vprašanji na Nastiča.

Dr. H.: Ali vam je Črnogorska držala obljubo, da vas stalno podpira? Nastič: Ne. — Izprašuje ga nadalje o raznih stvareh, ki jih je priobčila Aehrenthalova „Wiener Allg. Ztg.“ — Dr. H. citira nato dr. Friedjungov članek v „N. Fr. Pr.“, kjer ta trdi, da je

Nastič svoje dokumente prodal hrvatski vladi. Nastič to odločno zanika. — Dr. Hinkovič: A je-li vas je plačal ban Rauch? Nastič: Ne. Dr. H. ga opozori, da je Mandič priznal, da ga Rauch plačuje. Nastič: To je bilo v šali. — Slede razna vprašanja glede „jugoslovanske umetniške razstave“; Nastič namreč trdi, da je dal kralj Peter 30 tisoč denarjev za nakup „ničvrednih“ slik in da se je s tem podpiralo „Sl. Jug“, češ da so umetniki iz izkupička zanj darovali. Dalje: če je srbska vlada podpirala revolucionarno akcijo, zakaj so se pošiljali pozivi na razne vlade glede revolucionarne akcije v Bosni iz Karlovca in ne iz Beograda? — Med tem pride do prepira med zagovorniki in drž. pravdniki; ta je namreč zaklical, da bi marsikateri današnjih zagovornikov to ne bil, ko bi on uporabil proti njim vse informacije; nato mu je zaklical dr. Budisavljevič, da bi on ne bil drž. pravdnik, ko bi oni objavili o njem vse informacije. Senat obsodi dr. Budisavljeviča na 100 kron globe. — Nastič na razna vprašanja dr. Hinkoviča noče več odgovarjati. Ko mu dr. H. dokaže več protislovij v podatkih glede datumov, se Nastič silno razburi in pravi, da se je zmotil, ker je v Srbiji računal po starem koledarju. Izprašuje ga nadalje glede raznih pisem, glede statutov in glede jugoslovanske ideje, ki jo slika Nastič za velikosrbsko itd.

Rnžiževnost.

v Sokolski evanglij. Bratom dobre volje posvetil K. Vaniček. Iz češčine priredil dr. P. I. zvezek „Sokolske Matice“. Izdaja telovadno društvo Sokol v Ljubljani. Natislila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani. Cena 30. vin.

Tržne cene.

21. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31'50 za december 30'—, za marc 30'—, za maj 30'—. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'55, nova kampanja K 22'55. Tendence mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 21. julija. Pšenica za oktober K 13'79 do 13'80, pšenica za april K 14'03 do 14'04, rž za oktober K 10'— do 10'01, oves za oktober K 7'62 do 7'63, koruza za julij K 7'73 do 7'75, koruza za avgust K 7'85 do 7'86, ogrščica za avgust K 14'50 do 14'60. Pšenice se malo ponuja. Kupčija je majhna, tendence medla. — Promet 15.000 met. stotov. Pšenica za efektiv padla za 20, rž za 10 vin., ostalo se vzdžalo. Vreme lepo.

Budimpešta, 21. julija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 140 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke — do — vin.; zaloga 30.317 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 170.— namizna slanina 150.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 21. julija:

Promet mal, posebno v pšenici, ki je padla v ceni zopet za 15 vin. in je že za 30 vin. cenejša ko kencem minolega tedna. Tudi rž je danes popustila za 10 vin.

Cena jajc na dunajskem trgu

dne 20. julija 1909.

Jajca v zabojih	à 33½ k po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 35 " " " 2'—
II-da " " "	à 35½ " " " 2'—
Niž. in gor.-avstrij.	à 38 " " " 2'—
I-ma štajerska jajca	à 34½ " " " 2'—
II-da " " "	à 35 " " " 2'—
I-ma moravska " "	à 35 " " " 2'—
II-da " " "	à 35½ " " " 2'—
Šleska jajca	à 37 " " " 2'—
Hrvaška jajca	à 35 " " " 2'—
Slavonska jajca	à 35½ " " " 2'—

Za zaboj à 1440 kom.:

I-ma bačka jajca	à K 81
I-ma banatska jajca	à " 79
Zgornjeogrška jajca	à " 79
I-ma sedmograška sortirana	à " 79
I-ma " nesortirana	à " 78½
Bosanska jajca	à " 78
I-ma bolgarska jajca	à " 81
II-da " " "	à " —
I-ma srbska " " "	à " —
I-ma gališka jajca sortirana	à " 79
I-ma " nesortirana	à " 77
I-ma ruska " " "	à " —
I-da " " "	à " —
I-ma srednja jajca	à " 72
I-ma mala " " "	à " 66

Vreme: lepo. Tendence: medla.

Globoko potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstmi, v 51. letu svoje dobe mirno v Gospodu preminul preblagi soprog, ljubeznjivi oče ozir. brat ter svak, gospod

Anton Weber,
c. kr. sodni oficijal.

Pogreb bo 22. t. m. popoldan. Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi. Prebлага pokojnika priporočamo v pobožno molitev in trajen spomin.

Mokronog, dne 20. julija 1909.

Elizabeta, soproga; Minka, hčerka; Rudolf, Josip, Vekoslav, sinovi; Leopoldina Strobel, sestra; Marija Novak in Ana Stojanšek, svakinji.

Brez posebnega obvestila.

Resna 346 2-1

ženična ponudba.

Obrtnik, medicinar in svečar, 29 let star, želi znanja z izobraženo gospodično ali vdovo, ki je brez otrok v starosti od 25—40 let z večjim premoženjem, ter zna slovenski in nemški jezik. Tajnost zaječena. Samo resne ponudbe s priloženo fotografijo naj se pošlje pod naslovom „Obrtnik“ na upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Listnica uredništva.

Sevnica: Pristrčna hvala. Že imamo od druge strani.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zaradi razpusta gospodarstva se prav po ceni proda štiriletna

kobila

in lep pokrit voz. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom „Gospodarstvo“ na upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 345 2-1

Trgovski pomočnik

dobro izurjen manufakturst in dobro izurjena

prodajalka

tudi v računstvu in pisavi, pridna in poštena, se sprejmeta v trgovini z mešanim blagom

Karl Cimperšeka,

Sevnica ob Savi. 343 3-3

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrirani cenik.

Pišite takoj na trdko ur: 285 26-18

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Strojni

ključavničar

kateri razume tudi kleparska dela sprejme se takoj v železarni

A. Pogačnik, v Rušah

338 pri Mariboru. 6—2

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. — Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristoji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

